

19-09-2024

Forundersøgelser ifm. højvandssikring i Juelsminde

Fugletælling

Feltarbejde og rapport: Kristoffer Hansen

1. BAGGRUND OG FORMÅL

Denne rapport indgår som en del af en række forundersøgelser til projekt om højvandssikring i Juelsminde. Denne rapport omhandler kun fugle.

2. Udstyr

Kikkert

Feltkort til notering af observationer

3. METODE

Hele sikringslinjen blev gennemgået til fods med start i den nordlige del ved Vejlevej den 19. juni 2024 fra 06.30 til 10.15 (sommertid). Alle fugle rastende og fouragerende fugle blev noteret på feltkort med position og adfærd. Observationerne på feltkort er overført til GIS-lag. For overskuelighedens skyld er anvendt artsforkortelse og særlige signaturer til adfærd inspireret af metode til territoriekortlægning (Lindholm Andersen et al., 1974). På baggrund af adfærd og kendskab til arterne ynglebologi er der foretaget en vurdering af hvilke arter er ynglefugle og hvilke der blot bruger området til rast eller fouragering

4. RESULTATER

Der blev observeret 208 individer fordelt på 28 arter. Fundene vises i 2 forskellige tabeller, en tabel med fugle med yngleadfærd og en med summering af samtlige observationer. Kort navn bruges på kort over fundene i BILAG.

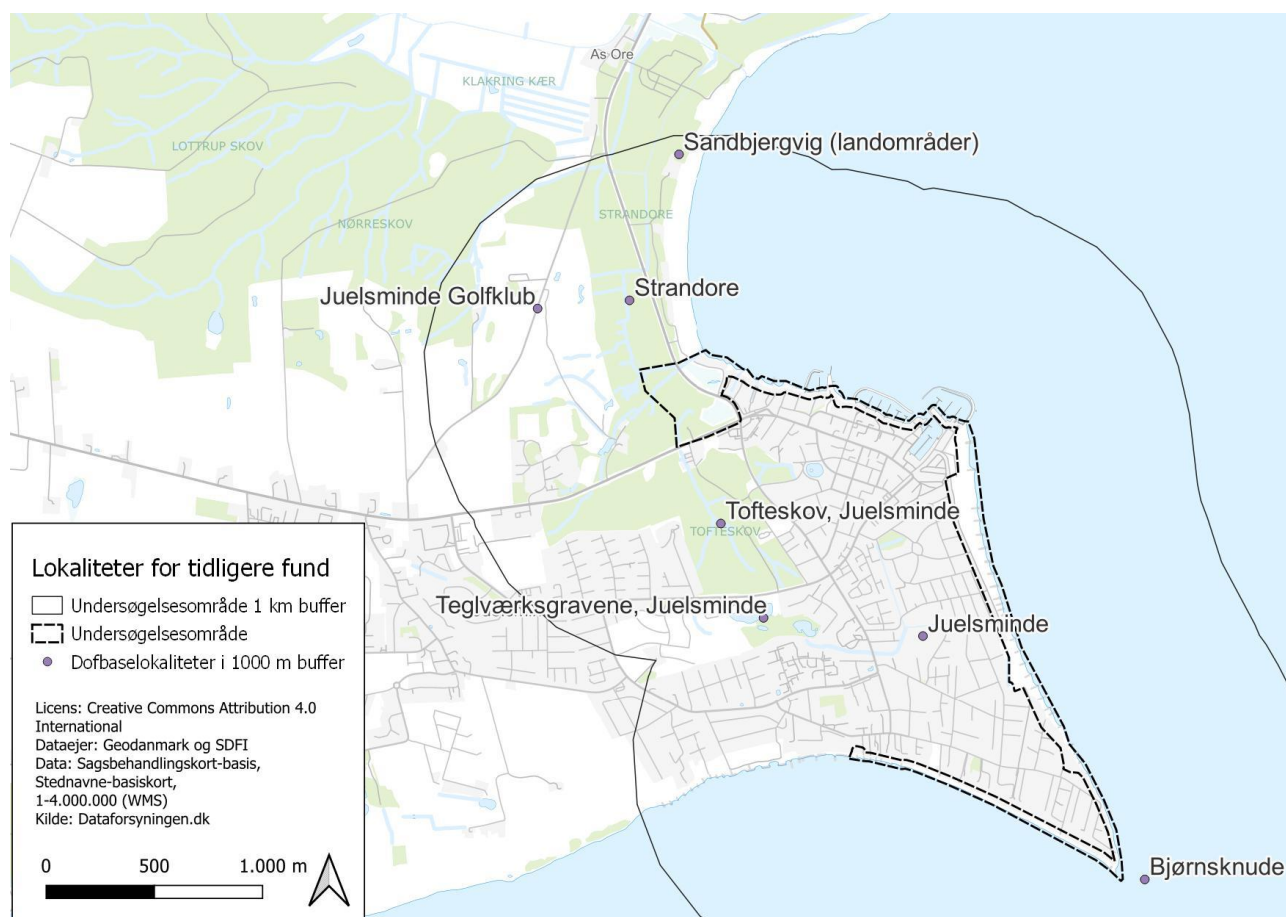
KORT NAVN	ARTSNAVN	SUM AF ANTAL INDIVIDER
BFI	Bogfinke	4
BLM	Blåmejse	2
BYS	Bysvale	1
ED	Ederfugl	63
GI	Grønirisk	3
GK	Gråkrage	1
GRS	Gråspurv	24
GSA	Gransanger	1
GSM	Gærdesmutte	5
GSP	Gulspurv	5
GÆSA	Gærdesanger	5
GÅA	Gråand	4
HV	Hvid vipstjert	5
LAS	Landsvale	1
MU	Munk	2
MVI	Musvit	9
RD	Ringdue	2
RSA	Rørsanger	1
RSP	Rørspurv	3
SKS	Skovspurv	3
SP	Stor præstekrave	2
SS	Solsort	11
STI	Stillits	3
STÆ	Stær	13
SVB	Svartbag	1
SØM	Sølvmåge	17
TI	Tornirisk	13
TSA	Tornsanger	4

Tabel 4-1. Tabel med summering over samtlige observationer 19. juni 2024.

KORT NAVN	ARTSNAVN	ANTAL	ADFÆRD	BEMÆRKNING
BFI	Bogfinke	4	syngende	
BYS	Bysvale	1	ved rede	Under tagudhæng
GK	Gransanger	1	syngende	
GRS	Gråkrage	1	syngende	
GSA	Gråspurv	5	ved rede	Et eller flere par
GSM	Gulspurv	3	syngende	
GSP	Gærdesanger	2	syngende	
GÆSA	Gærdesmutte	5	syngende	
LAS	Landsvale	1	syngende	
MU	Munk	2	syngende	
MVI	Musvit	1	syngende	
RSA	Rørsanger	1	syngende	
RSP	Rørspurv	2	syngende	
SP	Solsort	4	syngende	
SS	Stillits	1	syngende	
STI	Stor præstekrave	1	varslende	Voksen fugl med ungfugl
TI	Tornirisk	2	syngende	
TSA	Tornsanger	4	syngende	

Tabel 4-2. Tabel over fugle med yngleadfærd 19. juni 2024

Der er desuden søgt observationer på Dofbasen fra de sidste 10 år 2014-2024 af fugle med yngleadfærd i en 1 km buffer fra undersøgelsesområdet. Søgningen gav 64 arter fordelt på 329 observationer. Lokalitetscentroider er hentet fra Dofbasen og vist herunder. Indtastninger i Dofbasen er baseret på lokalitetspolygoner, hvor her er vist centroiderne for disse polygoner.

Figur 4-1. Dofbasen lokaliteter i 1 km buffer fra undersøgelsesområdet.

Fugleart	Bjørnsknude	Juelsminde	Juelsminde Golfklub	Sandbjergvig (landområder)	Strandore	Teglværksgravene, Juelsminde	Tofteskov, Juelsminde	Hovedtotal	Fugleart	Bjørnsknude	Juelsminde	Juelsminde Golfklub	Sandbjergvig (landområder)	Strandore	Teglværksgravene, Juelsminde	Tofteskov, Juelsminde	Hovedtotal
Blishøne						2		2	Løvsanger			1	47		1		49
Blåmejse		1					1	2	Munk		10	2	53	1	2	2	70
Bogfinke		2	2					4	Mursejler		8						8
Bomlærke		1						1	Musvit			1	6				7
Broget Fluesnapper				1				1	Natugle				5			1	6
Bysvale		5						5	Ringdue		4	1					5
Canadagås		2						2	Rødhals				13		2	1	16
Fiskehejre		1					14	15	Rødstjert		11		40				51
Fuglekonge		4						4	Rørhøg		13			2			15
Gransanger		16	1	134		4	1	156	Rørhøne (Grønbenet)		6						6
Grønirisk	1	2		2				5	Rørsanger				2				2
Grønspætte		1	1	11			5	18	Rørspurv		1		2				3
Grå Fluesnapper				1				1	Sangdrossel		1	2		1		1	5
Gråkrage				6				6	Sanglærke				6				6
Gråsiken				4				4	Sivsanger				1				1
Gråsiken, Lille		3		1				4	Skovhornugle				12				12
Gråstrubet									Skovpiber				3				3
Lappedykker		9				10	2	21	Skovsanger		1		5	1			7
Gulbug	1	4	1	25				31	Solsort		4	1	1	2			8
Gulspurv		4	2	9			1	16	Spætmejse		2						2
Gærdesanger		3		5				8	Stillits		2	1	5				8
Gærdesmutte		11	1	20		3	3	38	Stor Flagspætte		2	1	4			2	9
Gøg				6				6	Stor Præstekrave				4				4
Havesanger		1		7				8	Strandskade		7						7
Huldue				4				4	Topmejse				2				2
Husrødstjert		11		1				12	Tornirisk		4			2			6
Hvepsevåge				1				1	Tornsanger	1	2	2	15				20
Hvid Vipstjert	3							3	Trane							1	1
Isfugl		5				4		9	Træløber		1					2	3
Jernspurv		2					2	4	Tyrkerdue		11						11
Kernebider		8		4				12	Vagtel		1						1
Korttået Træløber		13		68			6	87	Vibe				4				4
Landsvale			1					1									

Tabel 4-3. Summering af antal individer af fuglearter med yngleadfærd fordelt på lokaliteter inden for en 1 km bufferzone fra undersøgelsesområdet. Rød skrift er arter på fuglebeskyttelsesdirektivets bilag 1.

5. DISKUSSION

De fuglearter der fandtes i undersøgelsesområdet, er alle almindelige danske ynglefugle med store bestande, stor præstekrave undtaget. I en bufferzone på 1 km fra undersøgelsesområdet fandtes yderligere en del ekstra arter, hvoraf 6 arter er opført på fuglebeskyttelsesdirektivets bilag 1 (artikel 4 stk. 1 jf. Miljøstyrelsen, 2023) I fuglebeskyttelsesdirektivets artikel 4 stykke 1 anføres (citater):

For arter, som er anført i bilag I, træffes der særlige beskyttelsesforanstaltninger med hensyn til deres levesteder for at sikre, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde (EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDETS DIREKTIV 2009/147/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle (kodificeret udgave), 2009).

Det anbefales, at der under konstruktionen af diget tages særligt hensyn til bilag 1-arterne, selvom Juelsminde ikke er en del af et fuglebeskyttelsesområde. Nærmeste fuglebeskyttelsesområde er F45 Skovområde ved Vejle Fjord beliggende ca. 3 km vest for sikringsområdet.

6. KONKLUSION

Der er ved besøg den 19. juni fundet 208 individer fordelt på 28 arter rastende i området. 27 af disse arter er almindelige danske ynglefugle med store bestande. Stor præstekrave har en vurderet bestand på omkring 1000 par (DOF BirdLife, u.å.). Ingen af de 28 arter set den 19. juni er på fuglebeskyttelsesdirektivets bilag 1. I en 1 km buffer fra undersøgelsesområdet er der i perioden 2014-2024 observeret i alt 64 arter fordelt på 329 individer på de 6 Dofbasen lokaliteter, der ligger inden for 1 km buffer af undersøgelsesområdet. Af disse er der 4 arter (hvepsevåge, isfugl, rørhøg og trane) på fuglebeskyttelsesdirektivets bilag 1.

Det anbefales at der udarbejdes retningslinjer for anlægsarbejde i fuglenes yngletid forår sommer, for at undgå forstyrrelsespåvirkninger og tage særligt hensyn til arterne på fuglebeskyttelsesdirektiv bilag 1.

7. REFERENCER

DOF BirdLife. (u.å.). *Danmarks Fugle*. Hentet 23. februar 2024, fra <https://dofbasen.dk/danmarksfugle/>

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDETS DIREKTIV 2009/147/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle (kodificeret udgave), EUR-Lex (2009). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:02009L0147-20190626>

Lindholm Andersen, M., Asbirk, S., J. Baagøe, H., Enghoff, H., Ferdinand, L., Hedvard, T., Fog, K., Helweg Ovesen, C., Pilegaard, K., & Søjting, U. (1974). Meddelelser om danske naturlokaliteter. Nr. 4 Vejledning i naturhistoriske undersøgelser i landskabet. I *Meddelelser om danske naturlokaliteter* (2. udg.). Natur og Ungdom.

Miljøstyrelsen. (2023). *Oversigt over Fuglebeskyttelsesområdernes udpegningsgrundlag maj 2022*. <https://mst.dk/media/vwihkxnl/opdateret-upg-for-fuglebeskyttelsesomraader-2023-11-06-med-nye-f-omr-fra-2021plus2023-v2.pdf>

8. BILAG

BILAG 1. FUGLE MED YNGLE ADFÆRD

Cirkel, fuldt optrukket: syngende fugl nøjagtigt lokaliseret.

Cirkel, stiplet: syngende fugl ikke nøjagtigt lokaliseret.

Understregning: varslende fugl

Stjerne: redested

03-09-2024

Forundersøgelser ifm. højvandssikring i Juelsminde

Eftersøgning af padder

Feltarbejde: Hans Ole Hansen

Tekst: Kristoffer Hansen og Hans Ole Hansen

1. BAGGRUND OG FORMÅL

Denne rapport indgår som en del af en række forundersøgelser til projekt om højvandssikring i Juelsminde. Denne rapport omhandler kun padder.

2. Udstyr

Ketsjer til fangst af haletudser

Waders

3. METODE

Ketsjning i omkring 30 langs søen bredder efter haletudser af padder og larver af salamandre 23 juni 2024. Eftersøgning af unge dyr og voksne i søens omgivelser og i fourageringsområde langs vejen. Desuden er der foretaget en søgning på Arter.dk efter tidligere observationer af padder i området.

4. RESULTATER

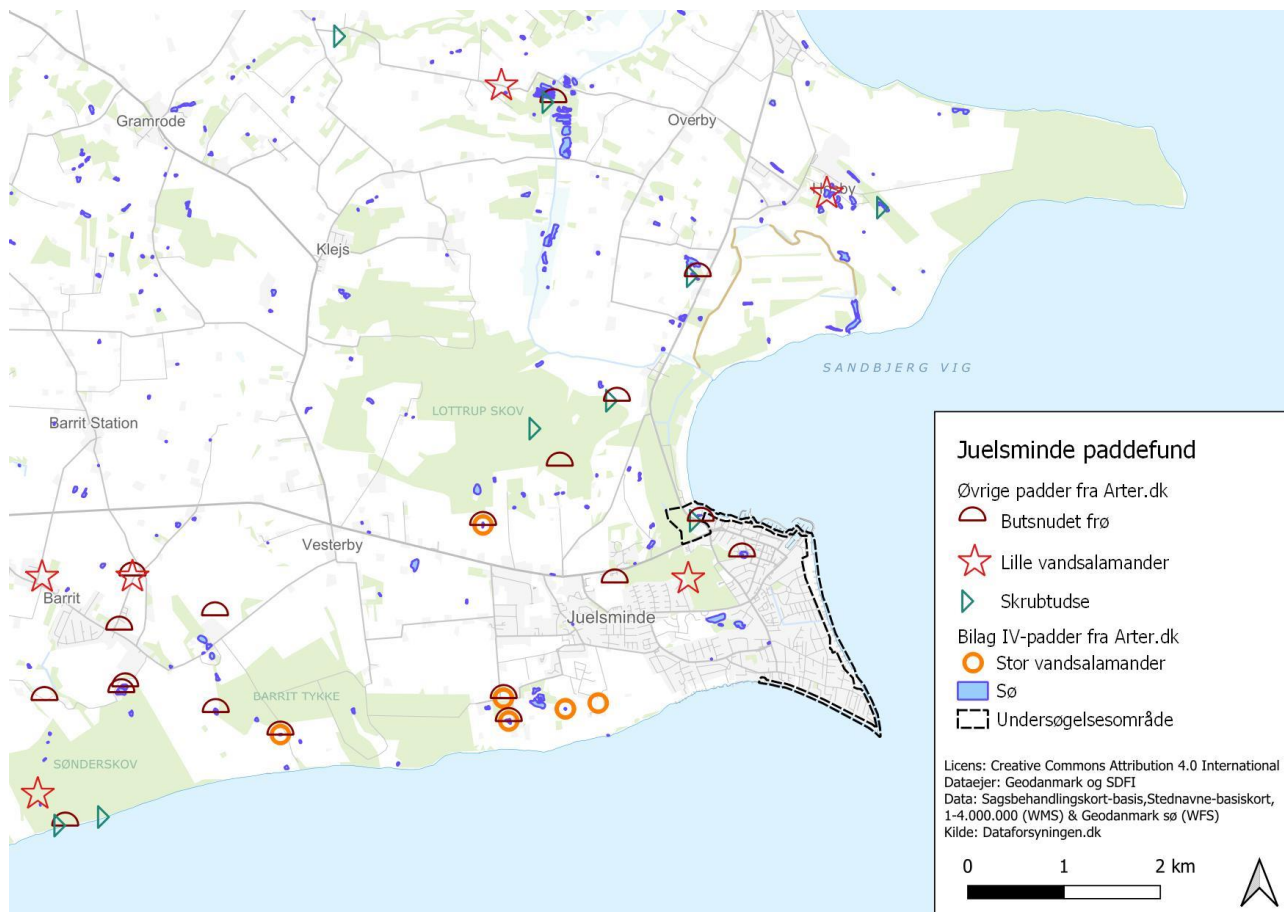
Der blev ikke fundet bilag IV-padder. Der blev fundet butsnudet frø, både i vandhullet og nyforvandlede på land. Der blev ikke fundet andre padder i vandhullet ved besøget. Søen har fisk (hundestejler).

Figur 4-1. Butsnudet frø.

5. DISKUSSION

Spidssnudet frø var eneste padde fundet ved besøget. Der er foretaget en søgning på arter.dk for bilag IV-padder. Eneste bilag IV-art inden for 5 km radius af undersøgelse området er stor vandsalamander. Af øvrige padder er fundet butsnudet frø, lille vandsalamander og skrubbtudse.

Figur 5-1. Fund af padder fra Arter.dk i Juelsminde og omegn.

Ud fra et forsigtighedsprincip kan det ikke udelukkes at stor vandsalamander vil kunne findes i vandhullet, da den findes i flere vandhuller lidt over 2 km fra det undersøgte vandhul. At søen har fisk, gør dog ynglestedet mindre egnet, da arten som hovedregel ikke har ynglesucces i vandhuller med hundestejler og andre fisk (Adrados et al., 2023, s. 69).

Af øvrige bilag IV-padder er der ingen oplagte i nærområdet. Spidssnudet frø er den næstmest aktuelle bilag IV-art. Der er ingen fund tæt på Juelsminde på arter.dk, men fund nord for Glud (set i forbindelse med kommunal besigtigelse) og i Bredballe øst for Vejle, hvor arten er ketsjet ifm. NOVANA overvågning af brune frøer og stor vandsalamander.

6. KONKLUSION

Ved besøget blev der kun fundet butsnudet frø. Det er sandsynligt at arterne skrubtudse og lille vandsalamander ville kunne forekomme i og nær søen, da de er almindelig og vidt udbredte arter. Forekomst af stor vandsalamander kan ikke udelukkes baseret på forekomsten i nærområdet.

7. REFERENCER

Adrados, C., Boel, M., Briggs, L., Christensen, P. K., Damm, N., Frisenvaenge, J., Fog, K., Hansen, R. R., Hesselsø, M., Mohr Mortensen, R., Ravn, P., Stosiek, S., Strandberg, M., Therkildsen, O. R., & Wiberg-Larsen, P. (2023). *Opdatering af: håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV. Videnskabelig rapport fra DCE nr. 520* (C. Kjær, Red.). Aarhus Universitet DCE.
https://dce.au.dk/fileadmin/dce.au.dk/Udgivelser/Videnskabelige_rapporter_500-599/SR520.pdf

28-07-2024

Forundersøgelser ifm. højvandssikring i Juelsminde

Dagsbesigtigelse af potentielle flagermustræer

1. BAGGRUND OG FORMÅL

Denne rapport indgår som en del af en række forundersøgelser til projekt om højvandssikring i Juelsminde. Formålet er at udpege potentielle flagermustræer, dvs. Potentielle yngle- og/eller rastesteder.

2. UDSYR

Feltkort med nyeste ortofoto 1:5.000
Håndkikkert

3. METODE

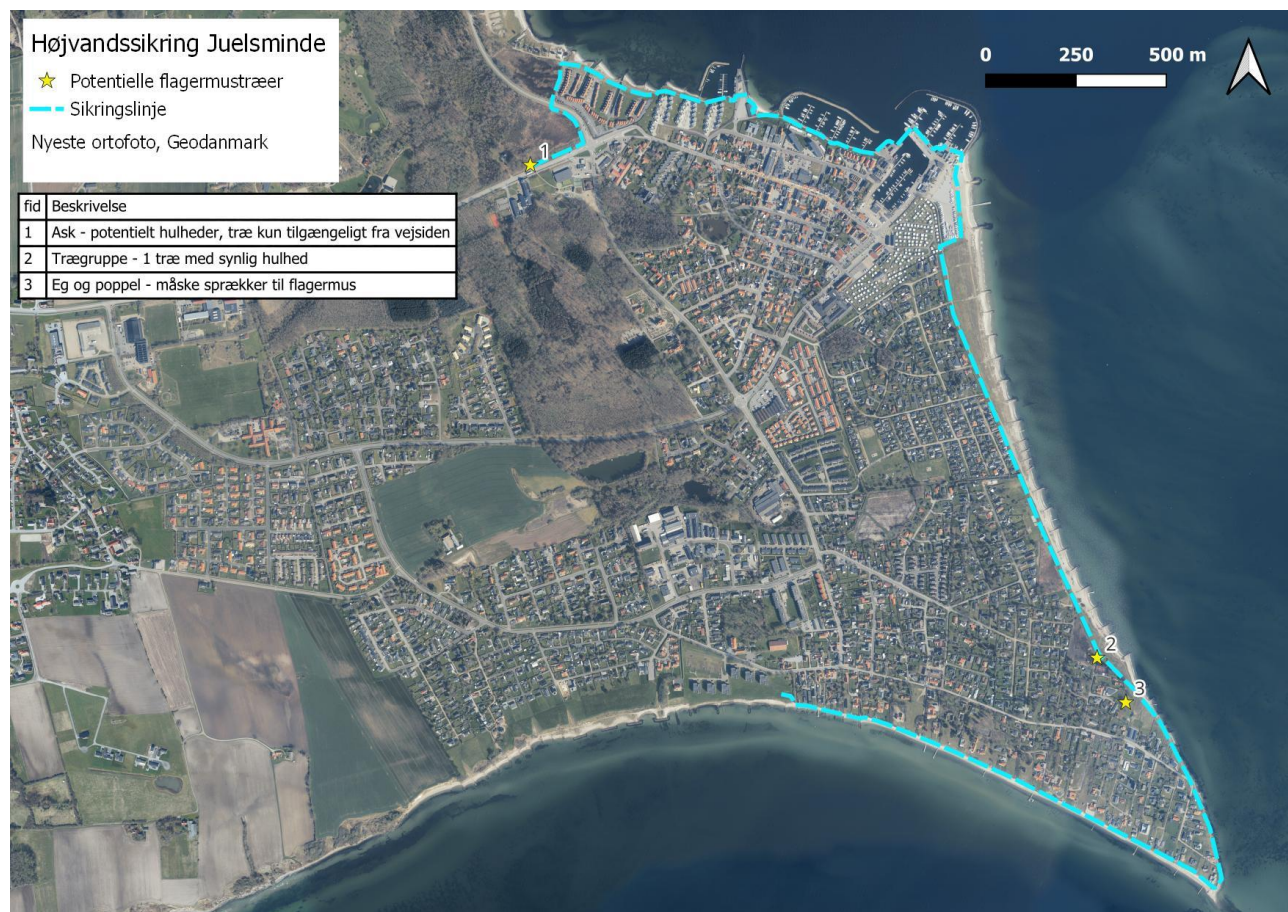
Sikringslinjen blev gennemgået til fods. Der blev gået langs linjen i hele længden der hvor det var muligt. Enkelte afvigelse fra sikringslinjen fremgår af kortet.

4. RESULTATER

Der er generelt meget få træer over hele sikringslinjen og kun ganske få områder med træer langs sikringslinjen, Kun ved Gludvej/Vejlevej og på østkysten ved Vildtvej er der overhovedet træer tæt ved sikringslinjen. Træerne langs Vejlevej og Gludvej har ikke en alder, hvor der kan være huller til flagermus, undtagen 1 træ. Der blev fundet i alt 6 potentielle flagermustræer fordelt på 3 områder.

1. Ask. Potentielt flagermustræ. Ingen hulheder kunne konstateres, men træet kun tilgængeligt fra vejsiden
2. Trægruppe på 3 træer – et træ med synlig hulhed.
3. Eg og poppel. Måske sprækker til flagermus.

NR.	BESKRIVELSE	UTM X	UTM Y
1	Ask - potentielt hulheder, træ kun tilgængeligt fra vejsiden	562825	6174837
2	Trægruppe - 1 træ med synlig hulhed	564398	6173461
3	Eg og poppel - måske sprækker til flagermus	564481	6173338

Figur 4-1 Placering af de potentielle flagermustræer og sikringslinjen

Figur 4-1. Træ nr. 1.

Figur 4-2. Placering af træ 1. Placering er ikke præcis, da det ikke var muligt at komme til at stå under træet og det ikke kan skelnes på luftfoto. Placering af sikringslinjen er omtrentlig, da der ikke er fremsendt GIS på linjeføringen.

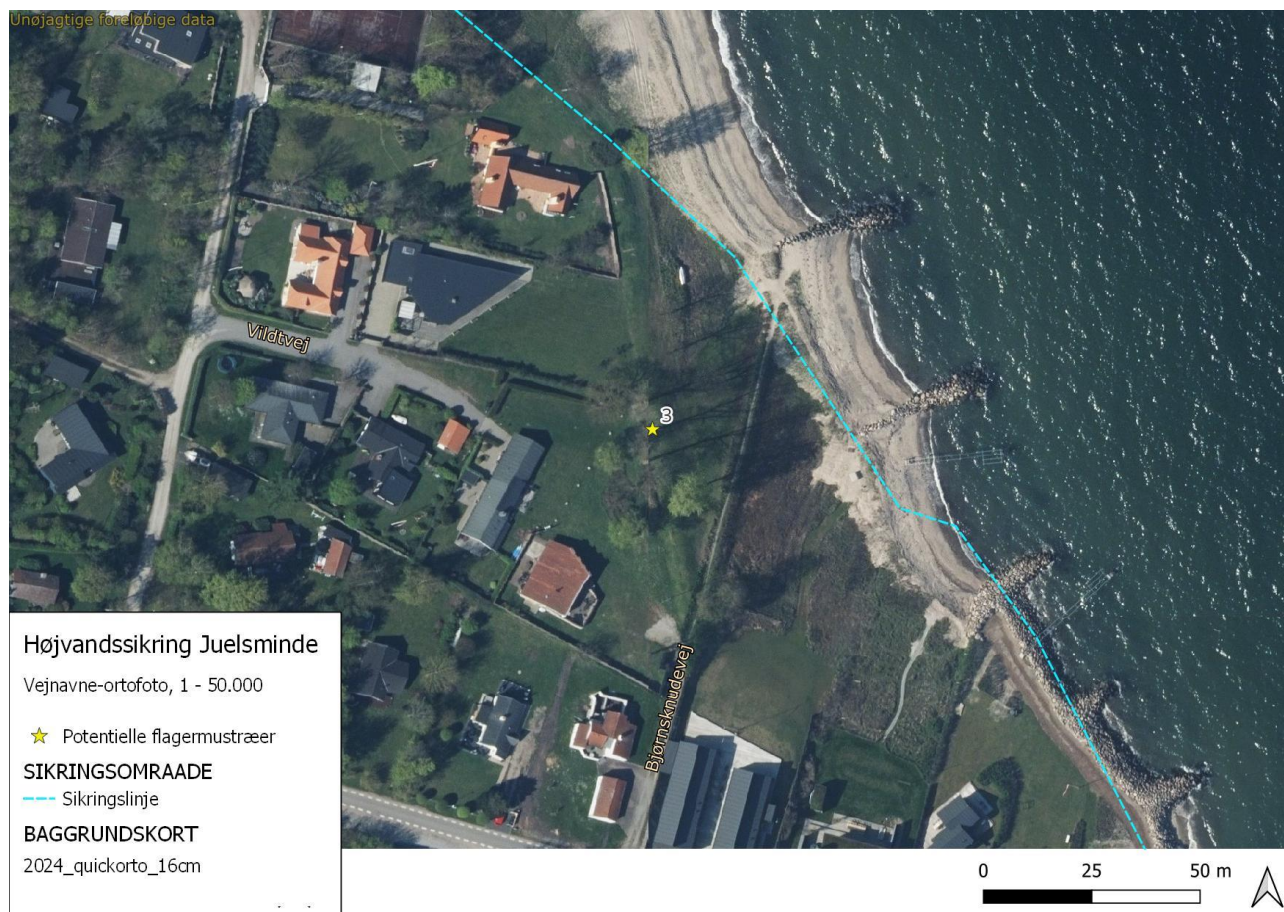
Figur 4-2. Træerne nr. 2.

Figur 4-3 Placering af træ 2. Placering er præcis. Placering af sikringslinjen er omtrentlig, da der ikke er fremsendt GIS på linjeføringen.

Figur 4-3. I et af de tre træer sås en tydelig hulhed. Der konstateredes ikke nogen hulheder i de 2 andre træer, men de kunne være skjult af løvet.

Figur 4-4. Placering af de 3 større træer – heraf 1 med synlig hulhed. Placering af træerne er præcis, da de kan erkendes på luftfoto. Placering af sikringslinjen er omtrentlig, da der ikke er fremsendt GIS på linjeføringen.

5. DISKUSSION

Træ nr. 1 ligger i svært fremkommelig mose tilgroet med brombær og hindbær. Træet har løs bark, hvor der kunne være flagermus om dagen. Træet kunne kun ses fra den ene side, fra vejsiden. Det kan derfor ikke udelukkes, at der kan være huller på bagsiden af træet. Nr. 2 er 2 træer op ad hinanden. Pga. blade, træernes størrelse og det at de er vokset sammen kan det ikke udelukkes, at der kunne være gemmesteder til flagermus. I nr. 3 konstateredes en synlig hulhed i et af træerne.

6. KONKLUSION

Ud fra et forsigtighedsprincip kan det ikke udelukkes at de nævnte træer / trægrupper kan huse flagermus. Hvis der er planer om at fælde træerne, bør de derfor undersøges.

Derfor anbefales det, jf. forvaltningsplan for flagermus (Møller et al., 2013, s. 34) at træerne lyttes i de sene aftentimer eller i de tidligere morgentimer i sommerhalvåret. Registrering af flagermus på deres yngle- og rastesteder i træhulheder er beskrevet i udgivelsen Opdatering af: Håndbog om dyrearter på Habitatdirektivets Bilag IV. Del 2 – Odder og flagermus (Elmeros et al., 2024, s. 44). Det anbefales at gennemføre en sådan undersøgelse ved de nævnte træer / trægruppe med enten håndholdt eller stationær detektor eller en kombination heraf. I første omgang er det vigtigt at konstatere om træerne overhovedet benyttes af flagermus. Perioderne hvor der bør registreres, er fra solnedgang og 2-3 timer frem og igen i de sidste 2 timer før solopgang.

Hvis et træ skal fældes, er det allervigtigste at fældningen sker på et tidspunkt, hvor flagermusene ikke bruger opholdsstedet til ynglekoloni eller som vinterdvalested. I begge tilfælde vil der nemlig altid være flagermus til stede, der ikke er i stand til at forlade træet (Møller et al., 2013, s. 34).

For flagermusene vil det være bedst, hvis nødvendige indgreb, dvs. fældning eller flytning af hele træet sker i følgende perioder: sidst i august til midten af oktober eller slutningen af april til begyndelsen af juni (Møller et al., 2013, s. 34).

Det er også vigtigt at noteres sig, at hule træer og træer med spættehuller ikke må fældes i perioden 1. november – 31. august (Bekendtgørelse nr. 521 af 25/03/2021 om fredning af visse dyre- og plantearter og pleje af tilskadekommet vildt, 2021).

7. REFERENCER

- Bekendtgørelse nr. 521 af 25/03/2021 om fredning af visse dyre og plantearter og pleje af tilskadekommet vildt, Pub. L. No. BEK nr 521 af 25/03/2021, Bekendtgørelse om fredning af visse dyre og plantearter og pleje af tilskadekommet vildt (2021). <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/521>
- Elmeros, M., Fjederholt, E. T., Dahl Møller, J., Baagøe, H. J., Bladt, J., & Kjaer, C. (2024). *Opdatering af: Håndbog om dyrearter på Habitatdirektivets Bilag IV. Del 2 – Odder og flagermus, 185 s. Videnskabelig rapport nr. 603*. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. <https://dce.au.dk>
- Møller, J. D., Baagøe, H. J., & Degn, H. J. D. (2013). *Forvaltningsplan for flagermus - beskyttelse og forvaltning af de 17 danske flagermus-arter og deres levesteder*. (E. Krabbe, Red.). Naturstyrelsen, Miljøministeriet. <https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2013/flagermus.pdf>

01-09-2024

Forundersøgelser ifm. højvandssikring i Juelsminde

Eftersøgning af markfirben

Feltarbejde: Hans Ole Hansen

Tekst: Kristoffer Hansen og Hans Ole Hansen

1. BAGGRUND OG FORMÅL

Denne rapport indgår som en del af en række forundersøgelser til projekt om højvandssikring i Juelsminde. Formålet er at kortlægge de naturværdier, der potentielt kan blive påvirket af projektet. Denne rapport omhandler kun markfirben.

2. Udstyr

Feltkort med nyeste Ortofoto forår 1:5.000 med indtegning af undersøgelsesområdet.

3. METODE

Baseret på mange års erfaring med markfirben er sikringslinjen blev gennemgået til fods den 15. juli, 19. juli og 11. august. Hvor markfirben befinder sig, bestemmes af vejrforholdene og disse områder søgtes ekstra grundigt. Alle egnede områder blev gennemgået kysten rundt. Desuden blev der fremsøgt fund af markfirben i området på Arter.dk.

4. RESULTATER

Der blev ikke fundet markfirben i hele undersøgelsesområdet. Der er ikke egnede yngle- eller overvintringssteder for markfirben i hele undersøgelsesområdet langs sikringslinjen.

Figur 4-1. Viser hvordan kysten typisk fremstår. Det er ikke et egnet levested for markfirben pga. Det flade terræn. I Danmark skal der være sydvendte skråninger til opvarmning, æglægning og overvintring. I Danmark lægger markfirben ikke æg på vandrette flader (pers. obs. Hans Ole Hansen).

Figur 4-2. Let skrånende terræn efter på stranden foran rynket rose. Området vurderes dog for lille og ikke af tilstrækkelig kvalitet til at udgøre et ynglested for markfirben.

5. DISKUSSION

Markfirbenet blev ikke fundet ved nogen af de 3 besøg. Der er i hele undersøgelsesområdet ikke nogen egnede æglægnings- og overvintringssteder for markfirben. I Danmark er markfirbenet afhængigt af sandede, veldrænedeskråninger med løs jordtyper. Sådanne skråninger er altafgørende for ynglesucces hos markfirbenet (Adrados et al., 2023, p. 39). Hele området langs sikringslinjen er ganske fladt og ligger kun få meter over havet. Øst for Søkær findes et strandoverdrev, hvor man baseret på vegetationen måske kunne forestille sig, at markfirben kunne findes, men området har for ringe terrænvariation og for åbent med mangel på skjulesteder, såsom buskadser og stendiger (Adrados et al., 2023, p. 38) til skjul og termoregulering, da området regelmæssigt slås. Der er dog partier med lidt højere urter i området. Området ved Sandbjergvig har samme karakter og slås også. Nærmeste forekomst af markfirben er ved As Hoved (Miljøstyrelsen, 2021) ca. 7 km nordøst for projektområdet. Her er levestedet en kystskrænt med, der stiger til 15 meter over havet inden for ca. 50 m.

6. KONKLUSION

Markfirben er eftersøgt i undersøgelsesområdet på 3 datoer og er ikke fundet i området. Området vurderes ikke at huse hverken egnede æglægnings- eller overvintringssteder til markfirben. Det er derfor ikke sandsynligt at arten findes inden for undersøgelsesområdet.

7. REFERENCER

Adrados, C., Boel, M., Briggs, L., Christensen, P. K., Damm, N., Frisenvaenge, J., Fog, K., Hansen, R. R., Hesselsøe, M., Mohr Mortensen, R., Ravn, P., Stosiek, S., Strandberg, M., Therkildsen, O. R., & Wiberg-Larsen, P. (2023). *Opdatering af: håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV. Videnskabelig rapport fra DCE nr. 520* (C. Kjær, Ed.). Aarhus Universitet DCE.

https://dce.au.dk/fileadmin/dce.au.dk/Udgivelser/Videnskabelige_rapporter_500-599/SR520.pdf

Miljøstyrelsen. (2021). *Nærmeste forekomst af markfirben*. <https://naturereport.miljoeportal.dk/912295>